

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิถีชีวิตของผู้ย้ายถิ่นชาวไทในครั้งนี่ เป็นการศึกษเกี่ยวกับ การดำเนินชีวิต และ/หรือ พฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านของเศรษฐกิจ ในด้านของสังคม ตลอดจนศึกษาลักษณะนิสัยของคนไท/ทศนะต่อบุคคลอื่น โดยผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมรายละเอียดของ ข้อมูลต่างๆด้วยการสำรวจ แล้วนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ ตีความ และรายงานสถานการณ์ที่เป็น อยู่ในปัจจุบัน สำหรับการรวบรวมข้อมูลนั้นผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม พร้อมกับมีการสัมภาษณ์เจาะ ลึกรายละเอียดในกลุ่มตัวอย่างบางราย โดยมีรายละเอียดของระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ บัณฑิตบุคคลที่เป็นชาวไทที่ปัจจุบัน ย้ายเข้ามาอยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครอย่างถาวร หรือ อย่างน้อยก็มีความตั้งใจที่จะอยู่อาศัยใน ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ส่วนผู้ที่เข้ามาเพียงเพื่อมาท่องเที่ยวหรือทำธุระอื่นใดชั่วคราวจะไม่อยู่ใน การศึกษานี้

สำหรับวิธีการเลือกตัวอย่าง (sampling technique) นั้น ผู้ศึกษาใช้วิธีการเลือกแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีขั้นตอนการเลือก 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เป็นขั้นเลือกสถานที่ ที่จะใช้เป็นบริเวณสำหรับศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาได้เลือก สถานที่มา 2 บริเวณ คือ

1. บริเวณที่มีคนไต่อาศัยอยู่หนาแน่นเป็นชุมชน ได้แก่ บริเวณแฟลตชุมชนการเคหะแห่ง ชาติคลองจั่น แขวงคลองจั่น เขตบางกระบือ
2. บริเวณที่มีคนไต่อาศัยอยู่กระจัดกระจาย ซึ่งก็ได้แก่ บริเวณที่อยู่รอบนอกชุมชนแฟลต การเคหะแห่งชาติคลองจั่น บางกระบือ แต่ก็ยังคงเป็นบริเวณที่อยู่ในเขตบางกระบือ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนเลือกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในขั้นนี้ผู้ศึกษาได้เจาะจงที่จะเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้ คือ จะเลือกผู้ย้ายถิ่นชาวไต้ที่ย้ายมาอยู่ในกรุงเทพมหานครนานเกินกว่า 6 เดือนขึ้นไป และต้องมีอายุเกิน 20 ปีขึ้นไป และจะต้องเป็นบุคคลที่ปัจจุบันประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง และครอบครัว หรือประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้แล้วในกรณีของคนโสด ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงที่จะได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา

สำหรับสาเหตุที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษากลุ่มตัวอย่างในบริเวณดังกล่าวนี้ เพราะบริเวณดังกล่าวมีคนได้อาศัยอยู่ค่อนข้างมากซึ่งเหมาะสมในการเก็บข้อมูล ทั้งในแง่ของข้อมูลที่ได้และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาได้พยายามที่จะให้ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่างให้มีความหลากหลายมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีอยู่ 204 ราย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา และการนิยามเชิงปฏิบัติการ

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิถีชีวิตของผู้ย้ายถิ่นชาวไต้ที่ย้ายเข้ามาอยู่อาศัยในกรุงเทพฯว่ามีการดำเนินชีวิต และ/หรือ มีพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันอยู่อย่างไร ตลอดจนศึกษาหาปัจจัยที่มีผลให้ชาวไต้มีวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน โดยจะนำข้อมูลที่ได้มาสรุปว่าชาวไต้ที่ย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯเหล่านี้มีการปรับเปลี่ยน และ/หรือ รักษาลักษณะของคนไต้ไว้ในด้านใดบ้างและอย่างไร โดยเฉพาะในด้านของอาหารการกิน การใช้ภาษาถิ่น และลักษณะนิสัยของคนไต้ ที่ค่อนข้างจะเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นลักษณะเด่นของคนภาคนี้

โดยการศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้ย้ายถิ่นชาวไต้จะครอบคลุมเนื้อหาว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไต้มีวิถีชีวิตในด้านเศรษฐกิจ วิถีชีวิตในด้านสังคม ตลอดจนมีลักษณะนิสัยของคนไต้/ประสบการณ์การมองโลกอย่างไร ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะนำมาสรุปผลว่ากลุ่มตัวอย่างชาวไต้มีการปรับเปลี่ยน และ/หรือ การดำรงความเป็นคนไต้อย่างไรบ้าง โดยมีรายละเอียดของตัวแปรที่ศึกษาและการนิยามเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคครั้งนี้ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ภูมิลำเนาเดิม (จังหวัด) เขตที่อยู่อาศัยในภูมิลำเนาเดิม สถานภาพสมรส รูปแบบของครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน สิทธิในที่อยู่อาศัย เหตุผลของการย้ายถิ่น ลักษณะของการอยู่อาศัยเป็นชุมชน ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ประสบการณ์การย้ายที่อยู่อาศัยในกรุงเทพฯ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในกรุงเทพฯ และ ความคิดที่จะอยู่อาศัยในกรุงเทพฯ โดยมีนิยามเชิงปฏิบัติการ ในแต่ละตัวแปรดังนี้

อายุ หมายถึง อายุเต็มปีบริบูรณ์นับถึงวันเกิดครั้งสุดท้าย

การศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดที่ผู้ย้ายถิ่นชาวไทยได้รับจากสถาบันศึกษา

เขตที่อยู่อาศัยในภูมิลำเนาเดิม หมายถึง เขตที่อยู่อาศัยในภูมิลำเนาเดิมก่อนย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯของผู้ย้ายถิ่นชาวไทย ซึ่งจำแนกเป็น ในเขตเทศบาล และนอกเขตเทศบาล

สถานภาพสมรส หมายถึง ความผูกพันระหว่างชายกับหญิงในการเป็นสามีภรรยา จำแนกเป็น

1. โสด ได้แก่ ผู้ที่ยังไม่เคยสมรส
2. สมรสแล้วและปัจจุบันยังอยู่ด้วยกัน ได้แก่ สามี ภรรยา ที่อยู่ร่วมกันมีความผูกพันกันฉันท์สามีภรรยา ไม่ว่าจะได้ทำการสมรสกันถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ก็ตาม
3. หม้าย หรือ หย่าร้าง โดยที่หม้าย หมายถึง ผู้ที่คู่สมรสตายไปแล้วและผู้นั้นยังไม่ได้สมรสใหม่ ส่วน หย่า หมายถึง สามี ภรรยา ที่หย่ากันถูกต้องตามกฎหมาย หรือ ขาดความผูกพันฉันท์สามีภรรยา หรือ ปัจจุบันแยกกันอยู่เพราะเหตุผลต่าง ๆ แต่ยังไม่ได้เลิกกรากัน

ลักษณะของครัวเรือน หมายถึง ลักษณะของหน่วยที่อยู่อาศัย ซึ่งมีรูปแบบต่อไปนี้

1. ครัวเรือนครอบครัวเดี่ยว หมายถึง ครัวเรือนที่ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นบิดา มารดา และบุตร
2. ครัวเรือนครอบครัวขยาย หมายถึง ครัวเรือนที่ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยว 2 ครอบครัวขึ้นไปอาศัยอยู่ร่วมกันในบ้านเดียวกัน ใช้ทรัพยากรภายในครัวเรือนร่วมกัน โดยมีหัวหน้าครอบครัวหนึ่งมีอำนาจในการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในบ้าน

3. ครั้วเรือนที่ประกอบไปด้วย พี่น้อง และ/หรือ ญาติ
4. ครั้วเรือนคนโสดที่อาศัยอยู่เพียงลำพังคนเดียว
5. ครั้วเรือนคนโสดที่อาศัยอยู่กับเพื่อน

สิทธิในบ้านที่อยู่อาศัย หมายถึง สิทธิของการเป็นเจ้าของบ้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน
จำแนกเป็น เป็นเจ้าของ เช่า และ อยู่อาศัยโดยไม่เสียค่าเช่า

ส่วนที่ 2 ตัวแปรเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้ย้ายถิ่นชาวไทย

ตัวแปรเกี่ยวกับวิถีชีวิตของผู้ย้ายถิ่นชาวไทย มีอยู่ 3 กลุ่มคือ วิถีชีวิตในด้านเศรษฐกิจ
วิถีชีวิตในด้านสังคม และลักษณะนิสัยและทัศนคติในการมองบุคคลอื่น ดั่งมีนิยามในเชิงปฏิบัติการ
ในแต่ละกลุ่มตัวแปรดังนี้

1. ตัวแปรเกี่ยวกับวิถีชีวิตในด้านเศรษฐกิจ

วิถีชีวิตในด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การดำเนินชีวิตและ/หรือพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต
ประจำวันโดยทั่วไปของผู้ย้ายถิ่นชาวไทย ในด้านที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาเลี้ยงชีพ
โดยมีตัวแปรที่ใช้ศึกษา ในประเด็นดังนี้ คือ 1.1) อาชีพที่ทำในปัจจุบัน 1.2) รายได้ ความ
เพียงพอของรายได้และวิธีการแก้ไขปัญหาในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว
และรวมถึง ภาระหนี้สิน โดยมีคำจำกัดความเชิงปฏิบัติการดังนี้

1.1 อาชีพที่ทำในปัจจุบัน หมายถึง สถานภาพการทำงานของผู้ย้ายถิ่นชาวไทย โดย
จำแนกเป็น

1. ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
2. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
3. พนักงานบริษัทเอกชน
4. รับจ้างทั่วไป

1.2 รายได้/ความเพียงพอของรายได้ และการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายของตนเอง และ
ครอบครัว

รายได้ หมายถึง จำนวนเงินทั้งหมดที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากการประกอบอาชีพในแต่ละ
เดือน

ความเพียงพอของรายได้ หมายถึง การที่มีรายได้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายของตนเองและรวมถึงครอบครัว โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินโดยรวมว่ารายได้ในแต่ละเดือนของตนเองและครอบครัวมีเพียงพอกับค่าใช้จ่ายหรือไม่

วิธีการแก้ไขปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว หมายถึง วิธีการที่กลุ่มตัวอย่างชาวใต้ใช้ในการแก้ไขปัญหาในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว โดยถามจากคำถามที่ว่า ในกรณีที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว จะมีวิธีการแก้ไขปัญหาอย่างไร จำแนกเป็นท่านไม่เคยมีปัญหาเลยแม้แต่ครั้งเดียว, ยืมจากญาติพี่น้อง (คนใต้, รวมกันทั้งที่เป็นคนใต้และไม่ใช่ใต้, ไม่ใช่คนใต้) ยืมจากเพื่อนฝูง (คนใต้, รวมกันทั้งที่เป็นคนใต้และไม่ใช่ใต้, ไม่ใช่คนใต้), กู้จากสถาบันการเงิน, เข้าโรงรับจำนำ, เล่นแชร์, กู้จากแหล่งเงินนอกระบบ และอื่นๆ (ระบุ)

การมีภาระหนี้สิน หมายถึง การกู้ยืมเงินหรือสิ่งของที่มีพันธะผูกพันกันตามกฎหมาย โดยศึกษาว่ากลุ่มตัวอย่างมีภาระหนี้สินใดๆหรือไม่ ถ้ามี เป็นหนี้สินเกี่ยวกับอะไร โดยศึกษาจากคำถามที่ว่า การมีภาระหนี้สิน จำแนกเป็น ไม่มี และมี ถ้ามี เป็นหนี้สินเกี่ยวกับอะไร

2. ตัวแปรเกี่ยวกับวิถีชีวิตทางด้านสังคม

วิถีชีวิตทางด้านสังคม หมายถึง การดำเนินชีวิตและ/หรือพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตประจำวันโดยทั่วไปผู้ย้ายถิ่นชาวใต้ ในด้านที่เกี่ยวกับการที่บุคคลที่อยู่ในสังคมเดียวกันต้องมีการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น และรูปแบบของการใช้ชีวิตประจำวันทั่วไป โดยมีตัวแปรที่ใช้ศึกษาประเด็นนี้คือ รูปแบบของการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล การใช้ภาษาถิ่นใต้ในการสื่อสารกับบุคคลอื่น การรับประทานอาหารใต้ การพักผ่อนหย่อนใจ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และลักษณะของปัญหาในการดำเนินชีวิตอยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งมีรายละเอียดของให้คำจำกัดความเชิงปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

2.1 การปฏิสังสรรค์ทางสังคม หมายถึง การกระทำระหว่างกัน และ/หรือ พฤติกรรมในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่นของชาวใต้ที่ตกเป็นตัวอย่าง โดยจะศึกษาจากการปฏิสังสรรค์ทางสังคมของสมาชิกภายในครอบครัว การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับญาติพี่น้องที่อยู่ในภูมิภาคลำเนาเดิม การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับเพื่อนที่ภูมิภาคลำเนาเดิม การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับญาติพี่น้องที่อยู่ในกรุงเทพฯ การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับเพื่อนที่กรุงเทพฯ การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับเพื่อนบ้านปัจจุบัน ดังรายละเอียดของการวัดดังต่อไปนี้

การปฏิสังสรรค์ทางสังคมของสมาชิกในครอบครัว วัดจากคำถามในตอนที่ 3 ดังนี้

- ข้อที่ 1 - การมีโอกาสอยู่พร้อมหน้ากันในแต่ละวันของสมาชิกในครอบครัว
จำแนกเป็น มีทุกวันหรือเกือบทุกวัน, มีบ้าง, ไม่มีเลย
- ข้อที่ 2 - การติดต่อสื่อสารกัน ในกรณีที่ไม่มีเวลาอยู่พร้อมหน้ามากนัก
- ข้อที่ 3 - รูปแบบของการมีการปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับสมาชิกในครอบครัว ใน
ด้านต่างๆ โดยศึกษาจากประเด็นต่างๆ 5 ประเด็น คือ
1. การรับประทานอาหารเย็นพร้อมกัน
 2. การฟังเพลงหรือดูโทรทัศน์ด้วยกัน
 3. การไปเที่ยวพักผ่อนนอกบ้าน
 4. การพูดคุยปรึกษาหารือกันเมื่อมีปัญหา
 5. การไปทำบุญร่วมกันในวันสำคัญ
- โดยให้ระบุจำนวนครั้งในช่องใดช่องหนึ่งที่เป็นจริง
- จำนวน ครั้ง ต่อสัปดาห์ (คะแนน = จำนวนครั้ง \times 52)
- จำนวน ครั้ง ต่อเดือน (คะแนน = จำนวนครั้ง \times 12)
- จำนวน ครั้ง ต่อปี (คะแนน = จำนวนครั้ง)

การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับญาติพี่น้องที่อยู่ในภูมิลำเนาเดิม หมายถึง การ
กระทำระหว่างกันหรือการติดต่อสื่อสารระหว่างกันกับญาติพี่น้องที่อยู่ในภูมิลำเนาเดิม
โดยวัดจากคำถาม ดังต่อไปนี้

- ข้อที่ 4 - การยังมีญาติพี่น้องอยู่ในภูมิลำเนาเดิม หรือไม่ จำแนกเป็น ไม่มี
และมี
- ถ้ามี ยังมี การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับญาติพี่น้องที่อยู่ในภูมิลำเนาเดิม
อยู่หรือไม่และมากน้อยเพียงใด โดยวัดจากรูปแบบที่ใช้ในการติดต่อ
สื่อสารต่างๆ ดังนี้
1. ทางจดหมายและการ์ดอวยพร
 2. ทางโทรศัพท์
 3. ไปหาที่ได้
 4. ญาติมาหาที่กรุงเทพฯ
 5. อื่นๆ (ฝากของไปกับคนอื่น)

โดยให้ระบุจำนวนครั้งในช่องใดช่องหนึ่งที่เป็นจริง

จำนวน ครั้ง ต่อสัปดาห์(คะแนน = จำนวนครั้ง \times 52)

จำนวน ครั้ง ต่อเดือน (คะแนน = จำนวนครั้ง \times 12)

จำนวน ครั้ง ต่อปี (คะแนน = จำนวนครั้ง)

ข้อที่ 20 - การเดินทางกลับบ้านที่ภูมิลำเนาเดิม จำแนกเป็น ไม่ได้กลับเลย และกลับ

- ถ้าไม่ได้กลับเลย เป็นเพราะเหตุใด
- ถ้ากลับ ส่วนใหญ่กลับเนื่องในโอกาสใด

การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับเพื่อนที่อยู่ในภูมิลำเนาเดิม โดยศึกษาว่ากลุ่มตัวอย่างมีการกระทำระหว่างกันหรือการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนที่อยู่ในภูมิลำเนาเดิมอยู่หรือไม่ และมีรูปแบบของการติดต่อสื่อสารกันอย่างไร ศึกษาจากคำถาม

ข้อที่ 5 - การติดต่อกับเพื่อนที่ยังอยู่ในภูมิลำเนาเดิม ในด้านต่างๆต่อไปนี้ว่ามีบ้างหรือไม่เพียงใด

1. ทางจดหมายและการ์ดอวยพร
2. ทางโทรศัพท์
3. ไปหาที่ได้
4. เพื่อนมาหาที่กรุงเทพฯ
5. อื่นๆ (ระบุ)

โดยให้ระบุจำนวนครั้งในช่องใดช่องหนึ่งที่เป็นจริง

จำนวน ครั้ง ต่อสัปดาห์(คะแนน = จำนวนครั้ง \times 52)

จำนวน ครั้ง ต่อเดือน (คะแนน = จำนวนครั้ง \times 12)

จำนวน ครั้ง ต่อปี (คะแนน = จำนวนครั้ง)

การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับญาติพี่น้องที่กรุงเทพฯ โดยศึกษาว่ากลุ่มตัวอย่างมีการกระทำระหว่างกันหรือการติดต่อสื่อสารกับญาติพี่น้องที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯบ้างหรือไม่ และมีรูปแบบของการติดต่อสื่อสารกันอย่างไร ศึกษาจากคำถาม

ข้อที่ 6 - การมีญาติพี่น้องชาวใต้อยู่ในกรุงเทพฯ จำแนกเป็น ไม่มี และมี

- ถ้ามีการปฏิสังสรรค์ทางสังคมหรือการติดต่อกัน จะมีการปฏิสังสรรค์ทางสังคมสังคมด้วยวิธีเหล่านี้หรือไม่เพียงใด

1. ทางจดหมายและการ์ดอวยพร
2. ทางโทรศัพท์
3. นัดเจอกันเป็นครั้งคราว

4. อื่นๆ(พบกันตามงานต่างๆของญาติพี่น้อง)

โดยให้ระบุจำนวนครั้งในช่องใดช่องหนึ่งที่เป็นจริง

จำนวน ครั้ง ต่อสัปดาห์(คะแนน = จำนวนครั้ง \times 52)

จำนวน ครั้ง ต่อเดือน (คะแนน = จำนวนครั้ง \times 12)

จำนวน ครั้ง ต่อปี (คะแนน = จำนวนครั้ง)

การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับเพื่อน โดยจะดูที่แบบแผนการคบเพื่อนว่า ผู้ย้ายถิ่นเหล่านี้มีเพื่อนใหม่ที่รู้จักกันจนเป็นเพื่อนสนิทในกรุงเทพฯหลังจากที่ย้ายเข้ามาหรือไม่ ถ้ามี เพื่อนสนิทที่เขาคบเป็นคนภาคใต้หรือคนภาคอื่นๆทั่วไป (ในที่นี้คำว่า เพื่อนสนิท หมายถึง คนที่ทำงานรักและสามารถไว้วางใจได้ทุกเรื่อง) ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะนำมาอธิบายเกี่ยวกับแบบแผนการคบเพื่อนว่า ถ้าเพื่อนสนิทของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคนใต้ แสดงว่าแบบแผนการคบเพื่อนนั้นยังคงมีการเลือกคบเฉพาะคนใต้ด้วยกันอยู่ แต่ถ้าเพื่อนสนิทของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคนภาคอื่น แสดงว่าแบบแผนการคบเพื่อนนั้นไม่ได้มีการเลือกคบเฉพาะคนใต้แล้ว โดยจะศึกษาจากคำถาม

ข้อที่ 9 - การมีเพื่อนสนิทในกรุงเทพฯ จำแนกเป็น ไม่มี และมี

- ถ้ามี มีจำนวนกี่คน
- และถ้ามี เพื่อนสนิทเป็นคนภาคใดบ้าง

การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับเพื่อนบ้าน โดยศึกษาว่ากลุ่มตัวอย่างมีการกระทำระหว่างกันหรือการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนบ้านในปัจจุบันบ้างหรือไม่ และมีรูปแบบของการติดต่อสื่อสารกันอย่างไร ศึกษาจากคำถาม

ข้อที่ 7 - การรู้จักเพื่อนบ้านในละแวกบ้าน จำแนกเป็น รู้จักเกือบทุกครอบครัว รู้จักเฉพาะบางครอบครัว(ระบุ)ประมาณกี่ครอบครัว, และไม่รู้จักเลย

ข้อที่ 8 - การปฏิสังสรรค์ทางสังคมกับเพื่อนบ้านในด้านต่างๆดังนี้

1. การพูดคุยสนทนากัน
2. การหยิบยืมข้าวของกัน
3. การฝากดูแลบ้านซึ่งกันและกัน
4. การไปเที่ยวพักผ่อนด้วยกัน
5. การซื้อข้าวของฝากกัน
6. การปรึกษาช่วยเหลือกันเมื่อมีปัญหา

โดยให้ระบุจำนวนครั้งในช่องใดช่องหนึ่งที่เป็นจริง

จำนวน ครั้ง ต่อสัปดาห์(คะแนน = จำนวนครั้ง × 52)

จำนวน ครั้ง ต่อเดือน (คะแนน = จำนวนครั้ง × 12)

จำนวน ครั้ง ต่อปี (คะแนน = จำนวนครั้ง)

2 การใช้ภาษาถิ่นใต้ หมายถึง การใช้ภาษาใต้ในการสื่อสารกันในชีวิตประจำวันของกลุ่มตัวกลุ่มตัวอย่างชาวใต้ โดยจะศึกษาถึงความรู้สึกที่มีต่อคนใต้ที่ไม่พูดภาษาใต้ และความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างในการพูดภาษาใต้ในที่สาธารณะทั่วไป รวมถึงการดำรงการพูดภาษาถิ่นใต้ในชีวิตประจำวัน กับคนในครอบครัวและเครือญาติ และกับคนใต้คนอื่นๆ โดยศึกษาจากคำถาม

ข้อที่ 12 - ความรู้สึกต่อคนใต้ ที่ไม่ใช้ภาษาใต้ในการสื่อสารกัน ซึ่งจำแนกเป็น ไม่ชอบ และเฉยๆ

ข้อที่ 13 - ความรู้สึกเกี่ยวกับการพูดใต้ในที่สาธารณะทั่วไป จำแนกเป็น ไม่รู้สึกอายเลย, อายบ้างเป็นบางครั้ง/บางสถานที่, รู้สึกอายมาก

ข้อที่ 14 การภาษาใต้พูดคุยกับคนใต้เหล่านี้ อยู่หรือไม่เพียงใด

1. กับคนในครอบครัวที่เป็นคนใต้
2. กับญาติที่เป็นคนใต้
3. กับเพื่อนที่เป็นคนใต้
4. กับเพื่อนบ้านที่เป็นคนใต้
5. กับคนอื่นๆทั่วไปที่เป็นคนใต้

โดยวัดความถี่ของการใช้ภาษาถิ่นใต้ในการสื่อสารกับบุคคล ดังที่ได้กล่าวมาดังนี้

มีการใช้ภาษาใต้ทุกครั้งที่มีการพูดคุยกัน ให้คะแนนเท่ากับ 3

มีการใช้ภาษาใต้บางครั้งที่มีการพูดคุยกัน ให้คะแนนเท่ากับ 2

มีการใช้ภาษาใต้น้อยครั้งที่มีการพูดคุยกัน ให้คะแนนเท่ากับ 1

ไม่ได้มีการใช้ภาษาใต้ในการพูดคุยกันเลย ให้คะแนนเท่ากับ 0

และนำมาสร้างมาตรวัดระดับการใช้ภาษาถิ่นใต้ในชีวิตประจำวัน โดยให้ค่าคะแนนดังนี้

มีการใช้ภาษาถิ่นใต้อยู่บ่อยๆ คะแนน 0 - 5

มีการใช้ภาษาถิ่นใต้อยู่ปานกลาง คะแนน 6 - 10

มีการใช้ภาษาถิ่นใต้อยู่ไม่บ่อย คะแนน 11 - 15

3 การรับประทานอาหารใต้ หมายถึง การรับประทานอาหารใต้อยู่ในชีวิตประจำวัน โดยจะศึกษาว่า ผู้ย้ายถิ่นยังคงมีรูปแบบการรับประทานอาหารใต้อยู่เป็นประจำหรือไม่ และกลุ่ม

ตัวอย่างชอบรับประทานอาหารของทางภาคอื่นด้วยหรือไม่ ถ้ามีการรับประทานอาหารของทางภาคอื่นมากขึ้นส่วนใหญ่นิยมอาหารของภาคใด ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะสามารถนำมาสรุปได้ว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้มีการปรับเปลี่ยนหรือมีการดำรงความเป็นคนใต้ในการรับประทานอาหารได้อยู่อย่างน้อยเพียงใด โดยศึกษาจากคำถาม

ข้อที่ 15 - การรับประทานอาหารใต้ในแต่ละสัปดาห์

ข้อที่ 16 - ความชอบรับประทานอาหารของภาคอื่น จำแนกเป็น ไม่ชอบและชอบ

- ถ้าชอบ ชอบทานอาหารของภาคใด

4. การพักผ่อนหย่อนใจ หมายถึง การใช้เวลาว่างจากการประกอบกิจวัตรประจำวัน เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด โดยจะศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ 1) วิธีการพักผ่อนหย่อนใจ โดยศึกษาว่าผู้ย้ายถิ่นชาวใต้ส่วนใหญ่มีวิธีการพักผ่อนหย่อนใจอย่างไรบ้าง ทั้งการพักผ่อนอยู่ในบ้าน และ/หรือ การพักผ่อนนอกบ้าน และเมื่อไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจนอกบ้าน ส่วนใหญ่ผู้ย้ายถิ่นมักไปเที่ยวพักผ่อนกับใคร 2) การดูและฟังการบันเทิงเรีงรมย์แบบใต้ ซึ่งหมายถึง การดูและฟังการบันเทิงพื้นเมืองของใต้ โดยจะดูจากการดูและฟังเพลงลูกทุ่งใต้ หนังตะลุง รำโนราห์ ลิเกใต้ สำหรับเพลงลูกทุ่งใต้นั้น เป็นการบันเทิงที่เกิดขึ้นได้ไม่นานนัก ซึ่งเป็นการนำทำนองเพลงลูกทุ่งไทยมาใส่คำร้องด้วยสำเนียงใต้ และร้องโดยคนใต้ โดยจะศึกษาว่ากลุ่มตัวอย่างชาวใต้อย่างไรยังมีวิธีการดูและฟังการบันเทิงเรีงรมย์แบบใต้ดังที่กล่าวมาอยู่หรือไม่เพียงใด โดยจะศึกษาจากคำถาม

ข้อที่ 17 - การพักผ่อนหย่อนใจที่ชอบทำมากที่สุดเมื่อมีโอกาส

ข้อที่ 18 - ถ้าไปเที่ยวพักผ่อนนอกบ้าน ส่วนใหญ่มักไปกับใครบ่อยที่สุด

ข้อที่ 19 - การยังคงดูหรือฟังการบันเทิงเรีงรมย์แบบใต้อะไรเหล่านี้ ว่ายังคงดูและฟังอยู่หรือไม่ (ในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา) และเพียงใด

1. เพลงลูกทุ่งใต้
2. รำโนราห์
3. หนังตะลุง
4. ลิเกใต้

โดยให้ระบุจำนวนครั้งในช่องใดช่องหนึ่งที่เป็นจริง

จำนวน ครั้ง ต่อสัปดาห์ (คะแนน = จำนวนครั้ง × 52)

จำนวน ครั้ง ต่อเดือน (คะแนน = จำนวนครั้ง × 12)

จำนวน ครั้ง ต่อปี (คะแนน = จำนวนครั้ง)

5. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน หมายถึง การกระทำระหว่างกัน และ/หรือ พฤติกรรมในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมภายในสถานที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันที่กรุงเทพฯ โดยจะศึกษาจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน การรับฟังข่าวสารทางด้านต่าง ๆ รวมทั้งการเมืองและการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา (ซึ่งเฉพาะการมีส่วนร่วมกิจกรรมทางศาสนาในที่นี้ ขอล่าเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่นับถือศาสนาพุทธ) โดยศึกษาจากคำถามต่อไปนี้

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนที่อยู่อาศัย ศึกษาจากคำถาม

- ข้อที่ 21 - ประสบการณ์การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของชุมชนที่อยู่อาศัย จำแนกเป็น เคย และ ไม่เคย
- ถ้าเคยเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนที่อยู่อาศัย กิจกรรมที่เข้าร่วมคืออะไร
 - ถ้าไม่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนที่อยู่อาศัยเลย เป็นเพราะสาเหตุใด

การติดตามข่าวสารต่าง ๆ รวมทั้งการเมือง / การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยศึกษาจาก

คำถาม

- ข้อที่ 22 - การติดตามรับฟังข่าวสารทางด้านต่าง ๆ รวมทั้งทางการเมือง จำแนกเป็น ได้ติดตาม และไม่ได้ติดตาม
- ถ้าได้ติดตาม ติดตามประมาณกี่วันต่อสัปดาห์
 - ถ้าไม่ค่อยได้ติดตาม เป็นเพราะสาเหตุอะไร
- ข้อที่ 23 - การเคยไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.) และ สมาชิกสภาเขต (ส.ข.) จำแนกเป็นไปทุกครั้ง ไปแทบทุกครั้ง ไปเป็นบางครั้ง ไม่เคยไปเลย

การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีสำคัญต่างๆ ศึกษาจากคำถาม

ข้อที่ 1 - การทำบุญตักบาตร โดยเฉลี่ยต่อเดือน

ข้อที่ 2 - การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่างดั่งนี้ โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตัวเองว่ามีกรเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้เพียงใด ซึ่งจำแนกเป็นทุกปี, เกือบทุกปี, นานๆครั้ง, ไม่เคยเลย

1. การไปวัดฟังเทศน์ฟังธรรมหรือไปทำบุญที่วัด
2. การร่วมงานวันปีใหม่
3. การเข้าร่วมประเพณีสงกรานต์

4. ประเพณีทอดผ้าป่าทอดกฐิน

5. ประเพณีทำบุญเดือนสิบ

ข้อที่ 24 - ถ้าเคยไปร่วมกิจกรรมประเพณีการทำบุญเดือนสิบอยู่ เคยไปร่วมทำบุญเดือนสิบที่ไหน จำแนกเป็น ที่บ้านเดิม และ ที่ในกรุงเทพฯ

6. ปัญหาในการอยู่อาศัยในกรุงเทพมหานคร หมายถึง ปัญหาที่ผู้ย้ายถิ่นต้องเผชิญและรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่สร้างความหนักใจและไม่สบายใจต่อผู้ย้ายถิ่น โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองว่าเขามีปัญหาดังที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้หรือไม่ ซึ่งจำแนกเป็น มี กับ ไม่มี

ข้อที่ 4 ปัญหาที่ใหญ่ที่สุดในการดำเนินชีวิตอยู่ในกรุงเทพฯคืออะไร

1. ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายในครอบครัว
2. ปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหารายได้ หรือการทำงาน
3. ปัญหารายได้ในครอบครัว
4. ปัญหาเกี่ยวกับผู้คนทั่วไปที่อยู่อาศัยในกรุงเทพฯ
5. ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนบ้านของท่าน
6. ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนร่วมอาชีพ
7. ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง
8. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมบริเวณที่อยู่อาศัยไม่ค่อยดีนัก
9. ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษในเมืองหลวง
10. ปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
11. ปัญหาการจราจรติดขัด
12. อื่นๆ(ระบุ)

3. ลักษณะนิสัยของคนใต้/ทักษะต่อบุคคลอื่น

3.1 ลักษณะนิสัยของคนใต้ ในที่นี้หมายถึง ลักษณะนิสัยอันเป็นลักษณะเด่นของคนใต้ โดยผู้ศึกษาได้นำเอาลักษณะเด่นของคนใต้ ที่เคยมีผู้ศึกษาไว้ว่าเป็นลักษณะนิสัยของคนใต้ส่วนใหญ่มาเป็นตัวชี้วัด โดยศึกษามาจากงานเขียนของ สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2521) สีดา สอนศรี (2526) ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ (2536) และฉัตรทิพย์ นาถสุภา (2537) ซึ่งสรุปออกมาเป็น 14 ข้อ โดยจะให้กลุ่มตัวอย่างประเมินตนเองว่าเขามีลักษณะดังกล่าวหรือไม่เพียงใด (ศึกษาจากคำถามในตอนที่ 3 หน้าที่ 9)

ข้อที่ 2 - จากคำถาม คนใต้มักถูกมองว่ามีลักษณะดังที่จะกล่าวนี้ ท่านมีลักษณะเช่นนี้มากน้อยเพียงใด โดยจำแนกออกเป็น มาก ปานกลาง

น้อย และ ไม่มีเลย

1. พุดจาโผงผางตรงไปตรงมา
2. มีความจริงใจ
3. รักญาติพี่น้องและพวกพ้องเหนือเหตุผล
4. รักใครรักจริง
5. รักความอิสระสนุกสนาน
6. ท้องถิ่นนิยมมาก
7. รักความเป็นธรรม
8. หัวหมอเห็นแก่ตัว
9. หัวรุนแรงไม่ลงคนง่าย ๆ
10. นิสัยนักเลง เป็นคนคู้
11. ไม่ชอบเอาเปรียบใครและไม่ชอบให้ใครเอาเปรียบ
12. ชอบคุยโตโอ้อวด
13. มีความระมัดระวังในการเลือกคบคน
14. ใจกว้างชอบเอาหน้า นิยมจัดงานใหญ่

3.2 ทัศนคติต่อบุคคลอื่น หมายถึง ทัศนคติที่บุคคลมีต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลอื่น ในที่นี้ศึกษาเกี่ยวกับ ทัศนคติของคนใต้ในการมองคนใต้ด้วยกันเอง ทัศนคติของคนใต้ในการมองคนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คนใต้ และ ทัศนคติของคนใต้ในการมองว่าคนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คนใต้มองคนใต้ว่าเป็นอย่างไร (ศึกษาจากคำถามในหน้าที่ 6 และหน้าที่ 9) ในข้อคำถามต่อไปนี้

ข้อที่ 10 - (หน้าที่ 6) จากประสบการณ์ที่ผ่านมา คนใต้ที่รู้จักในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่เป็นคนอย่างไร

ข้อที่ 11 - (หน้าที่ 6) จากประสบการณ์ที่ผ่านมา คนอื่นที่ไม่ใช่คนใต้ที่รู้จักในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่เป็นคนอย่างไร

ข้อที่ 1 - (หน้าที่ 9) ในสายตาของกลุ่มตัวอย่าง คนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่คนใต้ มองคนใต้อย่างไร (ระบุ)

และทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ จะนำมาจัดกลุ่มแสดงทัศนคติที่บุคคลมีต่อบุคคลอื่น ๆ ใหม่ โดยจำแนกออกเป็น

1. กลุ่มที่มองในแง่ดี
2. กลุ่มที่มองว่าเป็นคนธรรมดาทั่วไป
3. กลุ่มที่มองว่ามีทั้งดีและไม่ดี
4. กลุ่มที่มองในแง่ไม่ดี
5. กลุ่มที่ไม่ค่อยรู้จักเพราะไม่ค่อยสนิทสนมกัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบบสอบถามที่ใช้จะมีทั้งข้อความที่เลือกตอบ และเติมข้อความในช่องว่าง กล่าวคือ คำถามจะมีทั้งส่วนที่เป็นคำถามปลายเปิด หรือประเภทตอบอย่างเสรี (Open - form items or The unrestricted item) และคำถามปลายปิด (Closed - form item or Fixed alternative) ซึ่งเป็นข้อคำถามที่กำหนดคำตอบให้เลือกตอบเท่านั้น โดยที่ผู้ศึกษาจะมีการสัมภาษณ์รายละเอียดในกลุ่มตัวอย่างบางราย

แบบสอบถามจะแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปซึ่งจะใช้วัดข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 11 ข้อ

ตอนที่ 2 วิถีชีวิตทางด้านเศรษฐกิจ มีจำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 3 วิถีชีวิตทางด้านสังคม มีจำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 4 ลักษณะนิสัยของคนใต้ / ทักษะต่อบุคคลอื่น

1. ลักษณะนิสัยของคนใต้ มีจำนวน 1 ข้อ
2. ทักษะต่อบุคคลอื่น มีจำนวน 3 ข้อ

โดยเครื่องมือที่ใช้นี้ ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมาจากการที่ได้ศึกษางานวิจัยต่างๆที่ศึกษาเกี่ยวข้อง และได้ทำการดัดแปลงให้เข้ากับเนื้อหาของงานวิจัย และได้ดัดแปลงเพื่อให้ได้เนื้อหาสมบูรณ์ตรงตามจุดประสงค์ของการศึกษาและการลงนามเก็บข้อมูล และไม่ก่อให้เกิดปัญหาความอึดอัดต่อกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนลงสนามเก็บข้อมูลนั้น ผู้ศึกษาได้เข้าไปสำรวจสนามเบื้องต้นเพื่อที่จะสามารถวางแผนการลงสนามได้อย่างสมบูรณ์ที่สุดอยู่ประมาณ 3 ครั้ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นส่วนหนึ่งผู้ศึกษาทำการลงสนามเอง และส่วนหนึ่งได้รับความร่วมมือช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากพี่ชาย เพื่อนสนิท และน้องๆ เป็นจำนวน 9 คน รวมผู้วิจัยเป็น 10 คน โดยก่อนหน้าที่ทีมงานของผู้ศึกษาจะทำการลงมือเก็บข้อมูลนั้น ผู้ศึกษาได้ทำความเข้าใจในรายละเอียดของการศึกษาอย่างละเอียดกับทีมงานก่อนแล้วว่าต้องการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างชาวใต้ที่ย้ายเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯมานานกว่า 6 เดือน และมีอายุมากกว่า 20 ปี และปัจจุบันมีการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัว โดยลักษณะของการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ในส่วนที่ผู้ศึกษาไปเก็บข้อมูลเอง จะมีทั้งที่ไปทำการสัมภาษณ์ด้วยตัวเองในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกที่จะให้สัมภาษณ์ และการไปแจกแบบสอบถามโดยไปปรับคืนในวันนั้นหรือในวันรุ่งขึ้นในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างสะดวกที่จะตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง อีกส่วนหนึ่งที่ผู้ศึกษามีทีมงานช่วยเหลือ ส่วนใหญ่จะเป็นการฝากแบบสอบถามและไปปรับคืนในภายหลัง โดยในบางรายผู้ศึกษาจะมีการตามสัมภาษณ์เพิ่มเติมภายหลัง โดยที่แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้ศึกษาใช้ชุดเดียวกัน เพียงแต่ถ้าเป็นการสัมภาษณ์ข้อมูลที่ได้จะละเอียดและมีความลึกซึ้งมากกว่า การที่ผู้ศึกษาจะทำการสัมภาษณ์หรือการทิ้งแบบสอบถามไว้ให้กลุ่มตัวอย่างกรอกรายละเอียดนั้น ผู้ศึกษาจะคำนึงถึงผู้ตอบเป็นอันดับแรกว่าผู้ตอบจะสะดวกให้ทีมผู้ศึกษาทำอย่างไร เพียงแต่ถ้ามีโอกาสได้สัมภาษณ์ข้อมูลที่ได้ก็จะมีรายละเอียดและมีความลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

ซึ่งจากการลงสนามจริงนั้น พบว่าในกลุ่มที่มีการศึกษาสูงส่วนใหญ่จะพอใจที่จะตอบแบบสอบถามเองมากกว่า ส่วนในผู้ที่มีการศึกษาไม่สูงนักส่วนใหญ่สะดวกที่จะให้ทีมผู้ศึกษาเป็นผู้สัมภาษณ์ อย่างไรก็ตามก็มีผู้ที่มีการศึกษาสูงบางท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการสละเวลาให้สัมภาษณ์เช่นกัน สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่ผู้ศึกษารูสึกเป็นกังวลก่อนการลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่มีความยาวถึง 10 หน้า และคำถามที่เป็นปลายเปิดค่อนข้างมาก ซึ่งจากการลงสนามจริง ๆ ดูเหมือนว่าปัญหานี้จะไม่ใช่ผลเท่าใดนัก ที่มีปัญหาจริง ๆ อยู่ที่ขั้นตอนแรกในการขอความร่วมมือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างยินดีหรือตอบรับที่จะให้สัมภาษณ์หรือกรอกแบบสอบถามแล้ว ความมากมายของแบบสอบถามไม่ได้เป็นอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยในการศึกษาครั้งนี้ทั้งผู้ศึกษาเองและทีมงานได้รับการปฏิเสธจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายเป็นจำนวนรวมไม่ถึง 10 ราย ซึ่งเมื่อดูในภาพรวมแล้วก็นับว่าการศึกษานี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย

วิธีพรรณนาและวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่สะท้อนวิถีชีวิตของผู้ย้ายถิ่นชาวใต้ในกรุงเทพฯ โดยเป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม การนำเสนอข้อมูลซึ่งส่วนใหญ่วัดในระดับจำแนกประเภท (nominal scale) จึงใช้วิธีพรรณนาโดยมีตารางแจกแจงความถี่ด้วยอัตราส่วนร้อยละประกอบการพรรณนา กรณีที่มีการนำเสนอเชิงเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้ศึกษาจะใช้วิธีการเปรียบเทียบด้วยความแตกต่างระหว่างอัตราส่วนร้อยละ (Percentage difference) กรณีที่ข้อมูลใดมีระดับของการวัดแบบอัตราส่วน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับขนาดรายได้ระดับอายุ เป็นต้น ผู้ศึกษาจะเสนอข้อมูลสรุปด้วยค่าเฉลี่ย (mean) ประกอบด้วยอีกทางหนึ่ง โดยในการจัดการเกี่ยวกับข้อมูลนั้นผู้ศึกษาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Window ช่วยในการประมวลผลข้อมูลเพื่อนำข้อมูลที่ได้มานำเสนออย่างเป็นระบบ